

Τράπεζα θεμάτων Αντιγόνης Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_18341

Θέμα 268^ο Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 546-560**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

- ΑΝ. *Μή μοι θάνης σὺ κοινά, μηδ' ἄ μη' θιγες
ποιοῦ σεαυτῆς· ἀρκέσω θνήσκουσ' ἐγώ.*
- ΙΣ. *Καὶ τίς βίος μοι σοῦ λελειμμένη φίλος;*
- ΑΝ. *Κρέοντ' ἐρώτα· τοῦδε γὰρ σὺ κηδεμών.*
- ΙΣ. *Τί ταῦτ' ἀνιᾶς μ' οὐδέν ὠφελουμένη;* 550
- ΑΝ. *Ἀλοῦσα μὲν δῆτ', εἰ γέλωτ' ἐν σοὶ γελῶ.*
- ΙΣ. *Τί δῆτ' ἂν ἀλλὰ νῦν σ' ἔτ' ὠφελοῖμ' ἐγώ;*
- ΑΝ. *Σῶσον σεαυτήν· οὐ φθονῶ σ' ὑπεκφυγεῖν.*
- ΙΣ. *Οἴμοι τάλαινα, κάμπλάκω τοῦ σοῦ μόρου;*
- ΑΝ. *Σὺ μὲν γὰρ εἴλου ζῆν, ἐγὼ δὲ κατθανεῖν.* 555
- ΙΣ. *Ἄλλ' οὐκ ἐπ' ἀρρήτοις γε τοῖς ἐμοῖς λόγοις.*
- ΑΝ. *Καλῶς σὺ μὲν τοῖς, τοῖς δ' ἐγὼ δόκουν φρονεῖν.*
- ΙΣ. *Καὶ μὴν ἴση νῶν ἐστὶν ἡ ἕξαμαρτία.*
- ΑΝ. *Θάρσει· σὺ μὲν ζῆς, ἡ δ' ἐμὴ ψυχὴ πάλαι
τέθνηκεν, ὥστε τοῖς θανοῦσιν ὠφελεῖν.* 560

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί το τμήμα: *Μή μοι θάνης σὺ κοινά, ... κάμπλάκω τοῦ σοῦ μόρου;*

(Μονάδες 30)

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Να μην πεθάνεις μαζί μου, ούτε να οικειοποιείσαι (να κάνεις δικά σου) αυτά που δεν άγγιξες· θα είναι αρκετό ότι θα πεθάνω εγώ.

ΙΣΜΗΝΗ

Και ποια χαρά θα έχω στη ζωή αν στερηθώ εσένα;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Τον Κρέοντα ρώτα· γιατί γί' αυτόν εσύ νοιάζεσαι.

ΙΣΜΗΝΗ

Γιατί με πικραίνεις με αυτά χωρίς να έχεις κανένα κέρδος (μολονότι δεν ωφελείσαι καθόλου);

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Πονώντας βέβαια (το κάνω αυτό), αν γελώ σε βάρος σου.

ΙΣΜΗΝΗ

Έστω και τώρα λοιπόν σε τι θα μπορούσα να σε ωφελήσω ακόμη εγώ;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Σώσε τον εαυτό σου' δεν σε φθονώ ώστε να σου αρνηθώ να διαφύγεις (τον κίνδυνο) (δεν αρνούμαι από φθόνο εσύ να διαφύγεις τον κίνδυνο).

ΙΣΜΗΝΗ

Αλίμονό μου η δύστυχη, και να στερηθώ τη δική σου μοίρα (και να μη συμμεριστώ τη δική σου μοίρα);

2. Για ποιους λόγους οι δραματικοί αγώνες στην αρχαία Αθήνα διεξάγονταν την άνοιξη;

(Μονάδες 10)

Ο χρόνος της διεξαγωγής των αγώνων δεν ήταν τυχαίος. Συνδεόταν με την άνοιξη και συνεπώς με τον οργανιστικό χαρακτήρα της λατρείας του Διονύσου. Παράλληλα λειτουργούσαν και άλλοι πρακτικοί λόγοι για την επιλογή του χρόνου· την περίοδο εκείνη οι γεωργικές εργασίες ήταν περιορισμένες και ο αγροτικός πληθυσμός περισσότερο ελεύθερος. Άλλωστε η πολυπληθής παρουσία στην Αθήνα ξένων και συμμάχων, κατά το ίδιο χρονικό διάστημα, οι οποίοι έρχονταν, για να εκπληρώσουν τις οικονομικές τους υποχρεώσεις, έδινε στην πόλη την ευκαιρία να προβάλλει μέσα από τους δραματικούς αγώνες τη δόξα και το μεγαλείο.

3. α) Να συνδέσετε τις λέξεις της Α' στήλης με τη λέξη της Β' στήλης με την οποία έχουν ετυμολογική συγγένεια (δύο λέξεις της Α' στήλης περισσεύουν):

Α' ΣΤΗΛΗ	Β' ΣΤΗΛΗ
1. εγκατάλειψη	
2. ανάληψη	α) λείπομαι
3. ελλιπής	
4. υπόλοιπο	
5. αναίρεση	β) αίρω
6. έπαρση	
7. διαιρετός	

(Μονάδες 5)

α) 1, 3, 4

β) 5, 7

Περισσεύουν οι λέξεις ανάληψη και έπαρση.

β) βίος: Να γράψετε στη νέα ελληνική γλώσσα πέντε ομόρριζα ουσιαστικά ή επίθετα (απλά ή σύνθετα).

(Μονάδες 5)

Επιβίωση, βιωματικός, αυτοβιογραφία, βιολογία, βιώσιμος.

Επιμέλεια: Αικατερίνη Ανδρικοπούλου - Φιλολόγος